

*Detta är sant men jag vill alltid ha
lyst om det.*

BYAHORNET

Knut Thulin

EN VÅDLIG LUFTFÄRD OCH SEGLING I "MÅSABÅT"

Att återvända till hembygden även om det gäller tillfälliga besök med inte allt för långa mellanrum, är alltid förenat med en viss spänning. Har något påtagligt förändrats sen förra gången? Med den snabba utveckling på många områden som kännetecknar vår tid är det nästan alltid något som man noterar med vemod eller tillfredsställelse.

En av de få vackra i dagarna i juli besökte jag traditionsenligt Hörby marknad, men tillsammans med goda vänner fortsattes färden söderut. Från barndomshemmet i Starrarps ora tog vi in på den väg som leder till Sjököps sjö.

Från Sniberups och Starrarps slätmarker närmade vi oss mer skogbevuxna områden. Den första stora förändringen jag lade märke till var att allt högväxande alesly var borta vid "Mölledammen". Var detta en början till att något ännu större skulle hända?

Denna plats på jorden som rymmer så många lyckliga barndomsminnen, en badplats, en skridskoplats och en vattensamling man kunde segla "från kust till kust" i den lilla "måsabåten" allt medan vinden tog tag i den hissade rullgardinen. Visst var det här som fiskmåsarerna tog sig en vilopaus på den stora stenen mitt ute i dammen.

Om jag varit ensam är det tänkbart att

jag gått ur bilen och vänt blicken österut. Där vägen svänger mot Hårderup låg i min barndomstid på 30-talet en stor väderkvarn som ingick i en anläggning som omfattade även vattenkvarn med både hjuldrift och råoljemotor. En gång hade väderkvarnens ägare ansett att det inte räckte med vindkraften för att tillgodose behovet av förmalning hos traktens lantbrukare.

Nu räckte det gott till med enbart vattenkvarnen och väderkvarnens vingar stod stilla. Möllaren och hans dräng bodde båda i möllehuset som hörde till anläggningen.

Den förstnämnde en yngling i 20-årsåldern var mycket maskin- och motorintresserad, och jag var mycket god vän med honom. Han hade barnasinne och spjuverglinten i ögat.

Det hände att han lät väderkvarnens vingar gå runt några varv, och alla hjulens tråkuggar förde då ett öronbedövande dån inne i kvarnen.

En tidig söndagsmorgon i början av 30-talet, jag var då sex, sju åt gammal, höll jag till vid kvarnen för att träffa några kamrater. Ingen syntes till mer än möllaren själv i sina spetsbyxor och skärmössa. Han kallade på mig och föreslog att vi skulle gå bort till väderkvarnen.

- Om du vill ska du få va med om nån-

ting riktigt roligt, föreslog han, samtidigt som han förmanade mig att inte tala om det för någon.

Det är klart att jag ville vara med om något riktigt roligt. Jag ställde mig lydigt vid den möllevinge som pekade nedåt.

- Stå nu stilla så ska jag binda fast dej, det är inget farligt, förklarade han. Väl bunden om fötter och kropp stod jag så och väntade på det roliga.

En väderkvarn manövreras inifrån och plötsligt bar det av till väders men höjdpunkten när jag "stod på huvudet" har jag bara ett dunkelt minne av. Jag kom emellertid rättvänd ner igen, men om jag tackade för åkturen är jag inte säker på.

Mitt orubbliga förtroende för min vän möllaren gjorde att jag var-

ken då eller senare har tyckt att det var något märkvärdigt med min luftfärd. Men när jag berättar om den har det hänt att åhörarna "förgryst sig" över att en vuxen person tagit en sådan risk med en liten påg som inte förstod bättre än att låna sig till experimentet. Måhända kan de ha rätt i att det var ett vådligt äventyr, men för mig var det bara en rolig och spännande upplevelse och jag lan-

dade ju "helfäri" när möllaren bromsade vingarna i rätt tid. Det är säkert inte många som varit med om att se sin hembygd litegrand från ovan från toppen av en kvarnvinge, därtill i omvänt perspektiv.

När vingarna kom bort av ålder var jag inte ensam om att sitta grensle över den stora axel som utgjort vingfäste. Svindel kände vi inte av och ingen hindrade oss i vår balansakt.

Innan kvarnen revs kläckte under några år små bruna dvärghöns fram tusentals små söta fasan- och raphöhnskycklingar. Längre kunde ortsbefolkningen hämta brev och tidningar i en inredd del av kvarnen.

Så ställer vi färden mot Pus. Ovanför vägrenen ligger stengärdet där kopparormar hade sin hemvist. De var ofarliga men ändå otäcka i all

synnerhet när det fanns många och goda smultron på vägrenen.

Här i dessa trakter växte jag upp under 30-talet, och vi passerar förbi barn- domshemmet som hukar sig betänkligt bland all yppig grönska. Märkligt nog står det kvar trots att det varit obebott i ett halvsekel. Visst rymmer det huset många minnen som tränger sig på när vi sakta kör vidare.

t
g
ll
s-
n-
in
ch
ns
ju-
an-
30-
röll
gra
lla-
rm-
slog
1.
lån-

Färden går vidare in i lövad sal och sen på en raksträcka som redan på 30-talet kallades "Linjen". Här fanns ett primitivt sågverk där en lokomobil användes som drivkraft. Den gjorde det möjligt att av stora timmerstockar såga upp olika sorters trävaror. Det stora, långa sågbordet var kraftigt byggt och tålde stora, tunga stockar. Jag minns den lille trinde mannen som vakade över det hela. På ena handen fanns endast en tumme kvar, men det hindrade honom inte att skruva av locket på oljedunken.

Minst ett par månader varade säsongen, och när den var slut var sågspånsbunken både hög och stor.

Vi når Sjököps sjö med dess rogivande rastplats, där vi kan njuta av kaffe och smörgåsar till suset av alar vid sjökanten. Vi är för sent ute för att få se dvärgkallan blomma, men av bladen att döma finns den fortfarande där. Annars är den en sällsynt raritet som inte finns på många platser i vårt land.

Någon tid efter hemkomsten från denna mycket givande dag i hembygden fick jag telefonbesked om att röjningen av alesly vid mölledammen hade följts av en grundlig upprensning, så det är väl möjligt att vattnet nu speglar den blåa himmelen. Men någon "måsabåt" som plöjer böljan finns troligen inte.

*****

Ulla Olsson

EN JUL I FRID

Rolf

När
blad
m. fl
egen
hus
som
egna
själv
cera
kall
sen,
rats
rera
M
att
lan
kur
Me
akt
S
frul
Por
har
vis
fru
prä